

Л. М. Сидоренко,
старший викладач кафедри української мови, літератури та культури,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

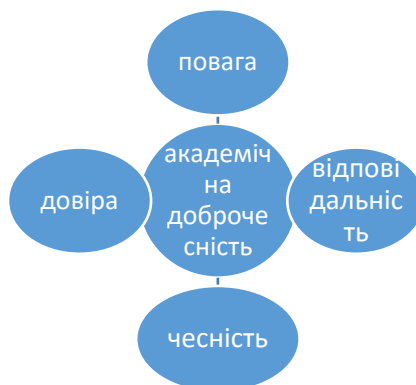
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КЛАСТЕРА ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання – це форма навчання, яка удосконалюється із розвитком інтернет-технологій і має певні ознаки, принципи, методичні розробки [4, с. 2].

Дефініція «дистанційне навчання» виділяється різноманітними визначеннями, що говорить про достатньо великий діапазон підходів до його тлумачення. Визначення дистанційного навчання, запропоновано у новому «Положенні про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти», затвердженому наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115: «дистанційне навчання – організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників ...» [2, с. 11].

Під час дистанційного навчання важливо приділяти увагу розвитку критичного мислення, як механізму, що формує певні вміння в системі викладач-студент [3, с. 10]. Технологія викладання культури мови, риторики, ділової української мови в університеті під час дистанційного навчання - це складний механізм, який включає різні методи та прийоми.

Зупинимося на такому прийомі, як кластер. "Кластер" у перекладі з англійської - осередок, з латинської - грона, сузір'я. Освітній кластер - це графічно оформлена в певному порядку у вигляді грона сукупність смислових одиниць тексту. Метод кластера розвиває мислення, систематизує не тільки навчальний матеріал, але й роздуми, дає можливість студентам висловлювати свої думки, які сформовані на основі спостережень, досвіду та нових знань, розвиває навички розгляду декількох позицій, навчає творчо обробляти інформацію [1, с. 23]. Зручно використовувати кластер під час вивчення теми «Академічна доброчесність».

Особливо зручно використовувати кластер під час дистанційного навчання для підготовки до атестації, яка відбувається двічі на семестр. Кластер допомагає систематизувати і структурувати, компактно розташувати вивчений матеріал. Він використовує графічну та візуальну організацію матеріалу, оскільки є певною схемою з опорним словом, словосполученням або пропозицією (смисловою одиницею) у центрі, навколо якого розташовуються смислові поля (ключові факти, образи, ідеї) аналізованого поняття, об'єкта тощо, поєднані з центром прямими лініями у вигляді стрілок, у свою чергу, навколо цих «другорядних» смислових одиниць також можуть розташовуватися пов'язані з ними якісь поняття.

Кластер також може застосовуватися практично на всіх заняттях, під час вивчення різних тем. Форма роботи методу може бути будь-якою: індивідуальною, груповою та колективною. Вона визначається залежно від поставленої мети та завдань, можливостей

викладача та колективу. Кластер може бути використаний як спосіб організації роботи і як домашнє завдання. В останньому випадку важливо, щоб студенти мали певний досвід у його складанні.

Систематичне використання методу кластерів під час вивчення нового матеріалу, у студентів розвиває такі навички:

- вміння ставити запитання;
- виділяти головне;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та робити висновки;
- порівнювати та аналізувати;
- проводити аналогії.

Особливості методу кластера полягають у наступному:

- не обсяг знань чи кількість інформації є метою освіти, а вміння студента скористатись отриманою інформацією, шукати способи її використання;
- діалоговий режим занять, спільний пошук вирішення проблем;
- об'єктивна оцінка.

Отже, застосування кластеру дозволяє: охопити великий обсяг інформації; залучити всіх студентів до навчального процесу під час дистанційного навчання; обговорити теми активно та відкрито, тому що студенти не бояться помилитися і зробити неправильний висновок.

Організація дистанційного навчання - складний і важкий процес. Але робота щодо впровадження й удосконалення сучасних технологій дистанційного навчання в освітній процес допоможе згодом досягти позитивних результатів.

Література:

1. Голяс С. Є. Кластер як один із методів формування критичного мислення школярів на уроках світової літератури. Зарубіжна література в школах України. К: 2014. № 12. С. 4–5. [\tower-2008\textlok\Адвокат\Зар_літ_в_шк_Укр_2014_12\3.pdf](https://tower-2008.textlok.com/Адвокат/Зар_літ_в_шк_Укр_2014_12/3.pdf)

2. Закон України «Про освіту»: редакція від 6.04.2022 року.

[URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text)

3. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти:затверджено наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115. [URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text)

4. Тільняк Н.В., Сидоренко Л.М., Тільняк А.Я. Дистанційний курс навчання як форма організації самостійної підготовки студентів технічних спеціальностей: наукові записки Бердянського державного педагогічного університету, серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип.1. Бердянськ : БДПУ, 2019. С.353-360 <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/49399>